

Datum 2015-06-30

FI Dnr 10-9537

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 787 80 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Uppdaterat förslag till föreskrifter och allmänna råd om tillsynsrapportering

Sammanfattning

Finansinspektionen har tagit fram ett uppdaterat förslag till föreskrifter och allmänna råd om tillsynsrapportering för försäkringsrörelse med anledning av att förutsättningarna för regleringen har förändrats i flera avseenden. Finansinspektionen har bland annat anpassat bestämmelserna om den EU-gemensamma tillsynsrapporteringen till de ändringar som har skett i Solvens 2-standarderna för rapportering. Finansinspektionen föreslår också ett tillägg om de upplysningar om finansiell stabilitet som vissa försäkringsföretag och grupper ska rapportera enligt Solvens 2-regelverket.

I bestämmelserna om den kompletterande tillsynsrapporteringen föreslår Finansinspektionen att avsnittet om förmånsrättsregistret utgår. I förhållande till tidigare remiss har Finansinspektionen även tagit bort avsnitten om fastställda skadelivräntor (skadeförsäkring) respektive räntenivåer (livförsäkring). Finansinspektionen har också sett över avsnittet om trafik med anledning av ändrade bokföringsregler för skador reglerade eller fördelade av Trafikförsäkringsföreningen. Finansinspektionen föreslår vidare att inrapporteringen av uppgifter som ska delas med ECB samordnas med den övriga EU-gemensamma tillsynsrapporteringen, vilket innebär förändringar i blanketterna.

I förhållande till tidigare remiss föreslår Finansinspektionen ändringar i bestämmelserna om mindre företags möjlighet att undantas från delar av den kompletterande tillsynsrapporteringen. Finansinspektionen föreslår också att rapporteringstidpunkterna för den årliga rapporteringen av den kompletterande tillsynsrapporteringen under övergångsperioderna samordnas med det som gäller för den EU-gemensamma tillsynsrapporteringen.

I samband med översynen har Finansinspektionen också förtydligat och rättat ett antal oklarheter och felaktigheter i det förslag som remitterats tidigare.

Innehåll

1	Utgångspunkter	3
2	Finansinspektionens förslag	4
2.1	Allmänt om rapporteringsföreskrifterna	4
2.2	Tillämpningsområde (1 kap. rapporteringsföreskrifterna)	5
2.3	Allmänna bestämmelser (2 kap. rapporteringsföreskrifterna).....	5
2.4	Närmare bestämmelser om EU-gemensam tillsynsrapportering (3 kap. rapporteringsföreskrifterna)	5
2.5	Rapportering av väsentliga händelser (4 kap. rapporteringsföreskrifterna)	6
2.6	Kompletterande tillsynsrapportering (5 kap. rapporteringsföreskrifterna samt bilagor).....	6
2.7	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	9
3	Förslaget konsekvenser.....	10

1 Utgångspunkter

Den 23 januari 2015 remitterade Finansinspektionen förslag till nya och ändrade regler för försäkringsföretag till följd av Solvens 2 (S2-remissen). Förslaget inkluderade nya föreskrifter och allmänna råd om tillsynsrapportering för försäkringsrörelse (rapporteringsföreskrifterna).

Flera remissinstanser har framfört synpunkter på de föreslagna rapporteringsföreskrifterna. Remissinstanserna ställer sig bland annat frågande till behovet av kompletterande rapportering utöver den rapportering som kommer att ske inom ramen för Solvens 2-regelverket (S2-rapporteringen). Man har också lämnat synpunkter på de specifika blanketterna och anvisningarna som Finansinspektionen föreslog. Utöver remissinstansernas synpunkter har förutsättningarna för reglerna förändrats i vissa avseenden.

Finansinspektionen har bearbetat remissinstansernas synpunkter och också sett över rapporteringsföreskrifterna med anledning av de förändrade förutsättningarna, och ett uppdaterat förslag till rapporteringsföreskrifter har tagits fram. Med anledning av de förändringar som har skett i rapporteringsföreskrifterna sedan tidigare remiss bedömer Finansinspektionen att förslaget ska remitteras på nytt.

I denna remisspromemoria redogör Finansinspektionen endast för de delar av rapporteringsföreskrifterna där förändringar föreslås. För övriga förslag hänvisar Finansinspektionen till den remisspromemoria som publicerades i samband med S2-remissen (se avsnitt 2.18 i remisspromemorian för S2-remissen).

2 Finansinspektionens förslag

2.1 Allmänt om rapporteringsföreskrifterna

Av de remissynpunkter som kommit in i samband med S2-remissen framgår det att flera remissinstanser avstyrker förslagen rörande kompletterande tillsynsrapportering. Det som remissinstanserna har lyft fram är att endast väldigt angelägen kompletterande rapportering är motiverad, exempelvis för att uppfylla behoven av offentlig statistik.

Remissinstanserna framhåller också att om Finansinspektionen inte anser att rapporteringen på EU-nivå är tillräcklig för att få en bra bild av företagens verksamhet bör det inte göras någon utökning i den nuvarande rapporteringen, genom ändrad struktur i rapporteringen, nya blanketter eller tillägg i existerande. Det har också framförts att i den mån den nationella tillsynsrapporteringen behöver utvecklas ska det ske i särskild ordning och inte som en del av genomförandet av Solvens 2.

Remissinstanserna betonar att om Finansinspektionen ändå skulle välja att gå vidare med de föreslagna kraven på kompletterande rapportering, är blanketter och dess anvisningar i starkt behov av översyn och samordning för att säkerställa konsekvens genom hela rapporteringspaketet. Man lyfter också fram att avsaknaden av konsekvens i rapporteringspaketet dels leder till svårigheter i förberedelser dels kommer att påverka kvaliteten i informationsleveransen negativt. Om inte annat menar man att det bör föranleda att längre rapporteringstider införs inledningsvis.

Finansinspektionen vill inledningsvis betona att behovet av kompletterande tillsynsrapportering bland annat grundar sig på att S2-rapporteringen inte omfattar resultaträkningsupplysningar och att vissa specifikationer också saknas där. Dessa uppgifter är nödvändiga såväl för tillsyns- som för statistikändamål. Exempelvis finns i S2-rapporteringen inga sammanfattande upplysningar om de finansiella räkenskaperna, och uppgifterna är inte heller uppdelade i försäkringsgrenar på det sätt som gällt i Sverige hittills. Vidare kan Finansinspektionen konstatera att även om balansräkningsuppgifter ingår i S2-rapporteringen saknas det information som täcker hela balansräkningen, vilket innebär en begränsning i tillsynen. Den föreslagna kompletterande rapporteringen underlättar Finansinspektionens granskning av försäkringsföretag och bedöms vara nödvändig för att få en överblick över ett företags finansiella ställning.

Flera remissinstanser har lämnat synpunkter på det förslag till rapporteringsföreskrifter som Finansinspektionen skickade ut på remiss i januari. Under våren har också förutsättningarna för reglerna förändrats i flera avseenden. Finansinspektionen bedömer därför att det finns skäl att se över det förslag till rapportering som ingick i S2-remissen. Som remissinstanserna har påpekat är det av stor vikt att inkonsekvenser som fanns i förslaget åtgärdas så

långt det är möjligt, och att endast sådan kompletterande rapportering som är angelägen ska krävas in av företagen.

Nedan redogör Finansinspektionen mer i detalj för de förändringar som föreslås. Utöver de ändringar som Finansinspektionen redogör för nedan har rapporteringsföreskrifternas bestämmelser, blanketter och anvisningar setts över, och justeringar har gjorts för att öka tydligheten. Finansinspektionen har också korrigerat vissa felaktigheter i bilagorna. Dessa ändringar redogörs dock inte för i detalj.

2.2 Tillämpningsområde (1 kap. rapporteringsföreskrifterna)

Finansinspektionen har anpassat bestämmelsen om tillämpningsområde för att det tydligare ska framgå vilken rapporteringsskyldighet som grupper har. Formuleringen överensstämmer med den formulering som följer av övriga föreskrifter som införs med anledning av Solvens 2. Finansinspektionen vill betona att grupper inte omfattas av kraven på kompletterande tillsynsrapportering i 5 kap. i rapporteringsföreskrifterna.

2.3 Allmänna bestämmelser (2 kap. rapporteringsföreskrifterna)

Finansinspektionen har i enlighet med de remissynpunkter som kommit in anpassat bestämmelsen om när ett försäkringsföretag ska lämna korrigeringar. I Eiopas förslag till tekniska standarder för den EU-gemensamma tillsynsrapporteringen finns krav på att ett företag så snart som möjligt ska sända in nya uppgifter om den redan rapporterade informationen har ändrats väsentligt. Finansinspektionen föreslår därför att ett företag som ska lämna korrigerade upplysningar ska göra detta så snart som möjligt.

Den tidigare föreslagna bestämmelsen om redovisningsvalutan har utgått med anledning av att detta kommer att framgå av S2-standarden för rapporteringen. Eftersom S2-standarden inte gäller för nationell rapportering har Finansinspektionen infört motsvarande bestämmelse om redovisningsvaluta i den delen av rapporteringsföreskrifterna som reglerar den kompletterande tillsynsrapporteringen.

2.4 Närmare bestämmelser om EU-gemensam tillsynsrapportering (3 kap. rapporteringsföreskrifterna)

Finansinspektionen har förtydligat utformningen och rättat till de felaktigheter som fanns i bilagan om hur försäkringar och risker bör fördelas på affärgrenar. Finansinspektionen säkerställer genom förändringarna också att bilagan överensstämmer med motsvarande bilaga i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om försäkringsrörelse (Huvudföreskriften). Som Finansinspektionen angett i S2-remissen syftar bilagan till att tydliggöra för försäkringsföretagen hur de svenska produkterna ska fördelas på respektive affärgren.

I enlighet med de remissynpunkter som kommit in har Finansinspektionen justerat bestämmelsen om undantag från att lämna vissa upplysningar om det finns särskilda skäl. Finansinspektionen vill dock betona att myndigheten inte har möjlighet att ge dispens från S2-rapporteringen. Däremot kommer Finansinspektionen, i enlighet med S2-regelverket och som en del av tillsynsprocessen, att besluta om vilka företag som inte behöver rapportera vissa upplysningar.

I förhållande till det förslag som remitterades i januari har Finansinspektionen kompletterat föreskrifterna med en hänvisning till de S2-riktlinjer om finansiell stabilitet där det framgår vilka uppgifter om finansiell stabilitet som försäkringsföretag och grupper ska lämna. Av S2-riktlinjerna framgår att rapportering av dessa uppgifter är nödvändiga för att Eiopa ska kunna övervaka och utvärdera marknadsutvecklingen och informera bland annat EU-parlamentet och kommissionen om eventuella risker, sårbarheter och trender på försäkringsområdet. Uppgifterna ska enligt riktlinjerna lämnas kvartalsvis, halvårsvis och årsvis av försäkringsföretag och grupper med en balansomslutning som överstiger 12 miljarder euro.

2.5 Rapportering av väsentliga händelser (4 kap. rapporteringsföreskrifterna)

I likhet med den ändring som föreslås i de allmänna bestämmelserna föreslår Finansinspektionen att begreppet omedelbart ersätts med så snart som möjligt. Finansinspektionen justerar också bestämmelserna med avseende på i vilka situationer väsentliga händelser ska rapporteras.

De allmänna råden om rapportering av väsentliga händelser syftar till att vägleda företagen om de situationer då ett försäkringsföretag kan komma att behöva rapportera händelserna. Finansinspektionen vill betona att listan inte är uttömmande. Finansinspektionen instämmer i de synpunkter som inkommit om att det inte är förekomsten av de händelser som framgår av bestämmelserna i sig som medför anmälningsplikt, utan företaget ska utvärdera händelserna utifrån det väsentlighetskrav som bestämmelserna anger. Finansinspektionen har därför förtydligat bestämmelserna i detta avseende. Finansinspektionen har också sett över och justerat de exempel på händelser som kan föranleda rapportering och som framgår av de allmänna råden.

2.6 Kompletterande tillsynsrapportering (5 kap. rapporteringsföreskrifterna samt bilagor)

Med anledning av de synpunkter som kommit i samband med S2-remissen har Finansinspektionen förtydligat vilken värderingsmetod som ska användas i rapportblanketterna. Utgångspunkten är att de uppgifter som försäkringsföretagen lämnar ska vara värderade enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag (1995:1560) och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2015:X) om årsredovisning i försäkringsföretag.

Finansinspektionens har i anvisningarna förtydligat i vilka fall en annan värderingsmetod än den ovan angivna ska användas.

Finansinspektionen har gjort vissa ändringar i den indelning av försäkringsgrenar i den kompletterande tillsynsrapporteringen så att dessa så långt det är möjligt överensstämmer med affärgrenarna i Solvens 2. Liknande ändringarna har även gjorts av försäkringsgrenarna som redovisas i årsredovisningen, så att en enhetlighet uppnås. Finansinspektionen har också sett över och justerat definitionerna av de begrepp som används i blanketterna för att säkerställa att begreppen definieras på ett enhetligt sätt.

Finansinspektionen har gjort vissa justeringar i bilaga 2 avsnitt E (Specifikation av resultatuppgifter). Uppgifter om kapitalavkastningskostnader som tidigare fanns i specifikationen har åter lyfts in. Avsnittet har också kompletterats med uppgifter om ingående balanser avseende återbäring. Finansinspektionen har justerat tillhörande anvisningar för att spegla de föreslagna förändringarna.

För att tillgodose behovet av uppgifter för statistikändamål justerar Finansinspektionen bilaga 2 avsnitt F (Nyteckning och premier) så att uppgifter om inbetalade premier och vissa utbetalningar även för övrig livverksamhet delas upp i traditionell försäkring, fondförsäkring respektive depåförsäkring. Strukturen överensstämmer därmed med det som gäller för tjänstepensionsförsäkring, med den skillnaden att en uppdelning mellan premie- respektive förmånsbestämd försäkring inte är aktuellt för övrig livförsäkringsverksamhet.

Finansinspektionen gör efter ytterligare överväganden bedömningen att bilaga 2 avsnitt M (Förmånsrättsregister) inte på ett tillfredsställande sätt uppfyller de tillsynsbehov som myndigheten har. Finansinspektionen föreslår därför att avsnittet, och tillhörande anvisningar, tas bort. Förslaget innebär en lättnad för företagen. Finansinspektionen kommer i stället att, vid behov, begära in uppgifter om försäkringsföretagens förmånsrättsregister på ad hoc-basis.

För att underlätta ytterligare för företagen föreslår Finansinspektionen att bilaga 3 avsnitt I (Räntenivåer, livförsäkring) respektive bilaga 5 avsnitt I (Redogörelse fastställda skadelivräntor, skadeförsäkring) tas bort. Även om uppgifterna är relevanta i den löpande tillsynen av försäkringsföretagens verksamhet bedömer Finansinspektionen att det för tillsynsändamål är tillräckligt att företagen lämnar sådana uppgifter i samband med de undersökningar som myndigheten genomför.

Finansinspektionen har förtydligat hur vissa svenska produkter i skadeförsäkringsföretag som i Solvens 2 klassificeras som affärgren 29 (Health Insurance) ska rapporteras i bilaga 4. Tidigare har all sjuk- och olycksfallsförsäkring inom skadeförsäkringsföretag rapporterats under rubriken Sjuk- och olycksfallsförsäkring. Skillnaden mellan den indelningen och den som görs i Solvens 2 är att sådan affär där den underliggande verksamheten bedrivs som livförsäkring i Solvens 2-sammanhang ska tas in under affärgren

(29) Sjukförsäkring, där den underliggande verksamheten drivs på en liknande teknisk grund som livförsäkring. De föreslagna förändringarna speglar detta. I den kompletterande rapporteringen för skadeförsäkringsföretag ska sådan sjukaffär, där den underliggande verksamheten bedrivs som livförsäkring, därmed rapporteras som skadeförsäkring. Detta bör ske under någon av rubrikerna Sjukvårdsförsäkring eller Sjuk- och olycksfallsförsäkring. Förändringarna som föreslås i bilaga 4 avsnitt E och F, samt tillhörande anvisningar, har stämts av med Aktuarienämndens skadeutskott.

Med anledning av att bokföringsreglerna för skador reglerade eller fördelade av Trafikförsäkringsföreningen (TFF) har förändrats ska vissa poster som tidigare bokförts som skador nu i stället bokföras som kostnader då de inte är att betrakta som försäkringsrisker. Av den anledningen justerar Finansinspektionen bilaga 4 avsnitt H (Trafik) och tillhörande anvisningar.

Riksbanken har efter remissgenomgången granskat det tillägg till den EU-gemensamma rapporteringen som Europeiska Centralbanken (ECB) har utarbetat (ECB add-on). Svensk Försäkring och Riksbanken har kommit överens om att inrapporteringen av uppgifter som ska delas med ECB samordnas med den övriga EU-gemensamma tillsynsrapporteringen i XBRL-format. Av den anledningen har den tidigare föreslagna bilagan 6 delats upp i två delar, bilaga 6 respektive 8. Den nu föreslagna bilaga 6 motsvarar de uppgifter som efterfrågas av ECB, och som företagen ska lämna i XBRL-filen tillsammans med den EU-gemensamma tillsynsrapporteringen. Detta innebär att beloppsangivelserna i bilaga 6 nu kommer att överensstämja med de beloppsangivelser som framgår av den EU-gemensamma tillsynsrapporteringen. Bilaga 8 motsvaras av de specifikationer av filialers balansräkning som Riksbanken efterfrågar för statistikändamål.

2.6.1 Särskilt om mindre företags rapportering av den nationella tillsynsrapporteringen

I S2-remissen föreslog Finansinspektionen att skadeförsäkringsföretag med en balansomslutning som understiger 50 miljoner kronor endast ska behöva rapportera årliga upplysningar om resultat- och balansräkning samt en specifikation av placeringstillgångar. Finansinspektionen föreslog också att dessa företag helt undantas från kvartalsrapportering. Finansinspektionen håller fast vid bedömningen att mindre företag ska undantas från delar av den kompletterande tillsynsrapporteringen. Finansinspektionen anser dock att det finns skäl att koppla undantagsmöjligheten från rapporteringen till det medgivande om undantag från övriga delar av regelverket som mindre företag kan ansöka om. Finansinspektionen föreslår därför att den tidigare föreslagna beloppsbegränsningen tas bort och att ett skadeförsäkringsföretag som har beviljats undantag i enlighet med undantagsbestämmelserna i FRL (se 1 kap. 19 eller 19 b §§) endast ska lämna vissa årliga upplysningar.

2.6.2 Gränsöverskridande verksamhet

Enligt artikel 159 i S2-direktivet ska en medlemsstat vidarebefordra uppgifter om den gränsöverskridande verksamhet som de nationella försäkringsföretagen bedriver, om tillsynsmyndigheten i den berörda medlemsstaten begär det. I den EU-gemensamma tillsynsrapporteringen framgår de uppgifter om den gränsöverskridande verksamheten som försäkringsföretag med sekundäretableringar (filial, agentur eller liknande driftställe) ska rapportera in. Ett företag som meddelar försäkring i ett annat EES-land utan fast driftställe i det landet omfattas däremot inte av kravet. Finansinspektionen föreslår därför ett tillägg i den kompletterande tillsynsrapporteringen som ett försäkringsföretag som meddelar försäkring i ett EES-land utan fast driftställe ska rapportera. Uppgifterna föreslås lämnas in fördelade på land och affärgren. Finansinspektionen bedömer att uppgifterna måste tas in för att myndigheten ska kunna uppfylla det informationsansvar som framgår av S2-direktivet.

2.7 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Finansinspektionen föreslår att rapporteringstidpunkterna för den årliga rapporteringen av den kompletterande tillsynsrapporteringen under övergångsperioden förlängs till att motsvara de tidpunkter som gäller för den årliga EU-gemensamma tillsynsrapporteringen. All årlig rapportering kommer därmed att samordnas, även under övergångsperioden. Med anledning av de krav som finns på när SCB ska publicera vissa kvartalsvisa statistikprodukter har en samordning av kvartalsrapporteringen däremot inte varit möjlig. Dessa rapporteringstidpunkter är därmed oförändrade i förhållande till tidigare förslag.

Finansinspektionen har av praktiska skäl valt att samla alla övergångsregler i en och samma författning. Finansinspektionen bedömer att det på så sätt blir enklare att överblicka vilka övergångsregler som finns och att föreskrifterna inte tyngs av tillfälliga bestämmelser. För att tydliggöra att övergångsbestämmelser finns med särskilda tidsfrister för den kompletterande tillsynsrapporteringen föreslår Finansinspektionen att hänvisningsparagrafer till övergångsbestämmelserna införs i rapporteringsföreskrifterna. Finansinspektionen har också kompletterat övergångsreglerna med bestämmelser för återförsäkringsföretag som är i run-off, det vill säga som har upphört med att teckna nya återförsäkringsavtal och som uteslutande förvaltar sitt befintliga bestånd i syfte att avsluta sin verksamhet.

3 Förslagets konsekvenser

Finansinspektionen bedömer att det reviderade förslagets konsekvenser inte skiljer sig nämnvärt från de konsekvenser som redogörs för i remisspromemorian för S2-remissen. Att Finansinspektionen föreslår att viss rapportering utgår innebär visserligen lättnader. Samtidigt föreslår Finansinspektionen att de företag som meddelar försäkring i ett annat EES-land utan fast driftställe ska rapportera ytterligare uppgifter, vilket innebär ökade kostnader för de företagen.

Att rapporteringstidpunkterna för den årliga rapporteringen av den kompletterande tillsynsrapporteringen förlängs innebär lättnader. De delar av rapporteringen där Finansinspektionen föreslår förtydliganden och korrigeringar bör också förenkla företagens rapportering av uppgifterna. Det är däremot inte möjligt att göra någon kvantitativ bedömning av hur dessa förändringar påverkar försäkringsföretagen. Sammantaget bedömer Finansinspektionen att kostnaderna för företagen med det reviderade förslaget i stort överensstämmer med kostnaderna för det förslag som Finansinspektionen tidigare har remitterat och redogjort för.